

UJ DEBRECZEN

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debreczen, Darabos-utca 7. szám. — Telefon 412. szám. Hirdetések árszabás szerint vétetnek fel.

I. évfolyam. 52. szám. Egyes szám ára 4 fillér.

Előfizetési ár helyben: egy hóra 1 korona, negyedévre 3 korona. — Vidékre egy hóra 1 kor. 50 fillér; negyedévre 4 kor. 50 fillér.

Debreczen, 1912.

Pétek, július 26.

Tisza mosakodik! Kisért a magyar köztársaság.

Irta: Dr. Kalmár Antal.

Hogy Tisza a június 4-iki gazdaságával kiszámíthatatlan veszedelmétől mentette meg az országot. Például az országnak irtózatossá veszedelme lett volna, ha a magyar nép Bécsnek 56 ezer ujonc helyett nem ad százezer ujoncot és abba is bele kellett volna örülnünk, ha ezután a június 4-iki szavazás következtében Bécsnek és az osztrákoknak nem fizetünk többet örökkön-örökké évi új négyszázmillió koronánál. Mindezt mondja Tisza — de credat Judaeus Appella!

Hogy Tisza a obstrukció letörésével a magyar parlamentarizmust mentette meg. Magyar parlamentarizmus? Mi fán terem ez? 48-ban volt magyar parlamentarizmus — és Windischgratz verte szét, — aztán olyan félig-meddig 48-as pártállású parlamentarizmus is volt csak pár évvel ezelőtt is, azt meg ki verte szét? Nem Khuen — a grancsár? Mi verte szét? Nem negyven millió, vesztegetésekre lélekvásárlásokra fölhasznált bécsi pénzzel, nem pálinkával és a nem hivatalos gazdaságok mindenféle terrorjával és megfélemlítésével? Ezt mentette meg Tisza, ezt a gyalázatos császári parlamentarizmust, amelynek megvett tagjairól nem tudjuk bizonyosan, — hogy mik hát: az önérdelkeiket vadászó mungó csordák-e, bécsi rímák-e, avagy a magyar nemzet alkotmányos jogait fosztogató zsványbandák-e?

Hogy az országban mindig annak kell történni, amit a parlamenti többség akar. Hát az eszevilágát a részeg kappanjának: 1910 március 22-én az önálló magyar jegybank felállítását talán nem egyhangulag határozta el a parlamenti többség? — Nos, hol vana z önálló magyar jegybank? Az történt-e az országban, a mit a parlamenti többség akart? ha igen: Tisza szerint amit a parlamenti többség Bécsnek szavaz meg, az Már parlamentarizmus, parlamentarizmus akkor is, ha szuronyokkal fordítjuk ki a törvényeket a sarkából, — ellenben a mit a többség a nemzet javára egyhangulag szavaz meg, az már Tisza szerint nem parlamentarizmus, az már csak smirkász! Ez a Tisza-féle logika, Tisza Istváné — a kukacos fejé!

Hogy a magyar nemzet igazi akaratát ők képviselik. Ez már igazán

államférfiúi beszéd: ők a Khuen-féle gaz választások után! Az oltári szentség előtt le lehetne tenni az esküt, hogy ha a nép tökéletesen a szabad lelkiismeret szerint szavazhatna, hogy tíz ember nem jönne be közülök a parlamentbe. Igaz, Bécs akaratából — forma szerint — ők képviselik a magyar népet, amde Windischgratz és Hagynau, Bach és Schmerling — forma szerint — nem képviselték-e szintén Magyarországot a császár akarától? Ez a forma megvolt a baromfiudvar tulajdonosánál is, aki gyűlésre hívta az udvar szárnyasait, hogy tanácskozzanak. — Arról van szó, mondotta a gazda, hogy milyen mártással egyelek meg benneteket, szőljatek tehát hozzá szabadon. Mi élni akarunk, kiáltották a szárnyasok, — mit, ti élni akartok, nem erről van szó, a gyűlést felosztatom, kiáltott a gazda. Tisza is csak ilyen baromfiudvar. Csak a bécsi udvar által kiállított forma van a kezében — és egyéb semmi a magyar nemzet nagy igazságaiból. Ez a forma pedig úgy elpárolog, mint a kámför, mihelyst a Tisza-féle fornák nem támaszkodhatnak a bécsi szuronyokra.

Hogy az ország tulnyomó bizalmát ők élvezik. Igen-igen: ahova a szurony hatalma kiterjed és ameddig kiterjed: odáig kiterjed a nép bizalma is — a Tiszáék iránt. Hisz ezért állnak ki a né pelé ugy-e beszámolókat tartani? Vagy ahol tartanak is egy pár beszámolót: miért tartják azt a korezmák zárt udvaraiban és a kaszinók zárt ajtai mögött? Mert nagy a népbizalom!

Hogy a szövökezett ellenzéknek Kossuth Ferenc előterjesztett választójoga ultraradikális és hogy nemzetrontó? Tisza fekete pápaszemének ki hiszi azt el, hogy amiben Kossuth Ferenc, Apponyi, Mezősý, Károlyi Mihály gróf, Zichy Aaladár gróf, Justh Gyula és az egész függetlenségi és 48-as párt meg tudott egyezni, hogy az a választójog nemzetrontó volna?

Ej, de mit vitatkozunk mi Tiszával. a maniakus részeg kappannal, Tiszát el kell tiporni, vagy kötőfékkel a boldok házába vitetni s egész határozottan tudjuk, hogy öszre embe-rére is fog akadni.

A mi hiperlojális országunkban Makón nagy megrökönyödést keltett egynehány becsületes demokratának elhatározása. Arról van szó, hogy szeptember nyolcadikán a republikánus párt alakuló közgyűlését akarják megtartani. Megyebizottsági tagok, tehát amint mondani szokás, jobb társaságbeli emberek tették meg annak rendje és módja szerint a hatóságnál a bejelentést. Makó város rendőrkapitánya azonban a bejelentést tudomásul nem vette, mert a trónörökös a hadgyakorlatok miatt épp ez időben ott fog tartózkodni. Minő nagy kalamitás érné ezt az országot, képzelte el a királyhü bürokrácia, ha épp ott és ép akkor alakulna meg a magyar köztársasági párt, amikor a trón leendő hatalmas ura hű magyarjai közt tölti séjourját.

Hogy azoknak a bejelentőknek, ép úgy, mint akérmelyik más dolgozó, adófizető polgárnak e hazában, — joga van olyan politikai pártot szervezni, amilyent akar s e joga sokkal értékesebb, mint a trónörökös urfenséges szemöldökének egy szigorú megámulása, mit törődik azzal a makói kapitány. Igaz, a makói rendőrnek csak ahhoz volna jussa, hogy ha valaki a büntetőtörvénykönyvbe ütköző módon sértetgeti a királyt, — vagy a trónörökös, az ellen eljárjon. Azt azonban, hogy egy köztársasági párt, mely az alkotmányos és törvényes renden belül terjeszkedik, azért ne alakulhasson meg akkor, amikor az alapítók akarják, mert ez a trónörökös szórakozását zavarhatná meg, ezt jogállamban semmiféle rendőrpentét nem meri meggátolni.

Be kell látnunk, hogy önrendelkezési jogunk csak egy szentivánéji fikció. Itt a nép csak arra jó, hogy dolgozzék a megszakadásig; csak arra jó, hogy minél több milliót verejtékezzen ki adóban, minél jobban szaporodjék, hadd legyen elég ujoncnak való. A többit majd elvégzik őt ott fűnn, a hatalmasok. Az adóból vesznek annyi hadihajót, annyi fegyvert, amennyit csak akarnak. Az ujoncjelöltékből soroztatnak be annyit katonának, amennyi jólesik. Nekünk pedig hagynak egy kis játékszert, amelyre fel van írva: «önrendelkezési jog.» És ha arról van szó, hogy a husz koronán alóli követeleéseket a községi bíróság intezze el, vagy pedig a békebírák, akkor élhetünk is ezzel az önrendelkezési joggal. Más dolgokban is használhatjuk az önrendelkezési jogunk elnevezett ezt a játékszert, de csak úgy,

ha a legfelsőbbek cirkulusait meg nem zavarjuk vele.

Jó uton járnak-e ily körülmények között azok, kik a trónörököstől, — vagy mondjuk, a királytól várnak támogatást ahhoz, hogy mindez megváltozzék, mindez másképp legyen? Mert hiszen, ha a népuralomhoz vezető radikális választójogért küzdünk, ennek az állapotnak akarunk véget vetni.

Elképzelhetjük-e, van-e ennél hübb ábránd, mint a népuralomhoz az első lépéstémogatást az uralkodótól várni. Nem a legtermészetesebb valami azt remélni, hogy akinek érdeke a mi létszólagos önrendelkezési jogunk jelenlegi állapota, legyen az a mostani, vagy a jövő uralkodója, segítségünkre jön ennek az állapotnak eldobásában? Nem. Mi vagyunk olyan lojálisak, nem tételezzük fel róluk azt a fogatkozást, hogy ők a népuralom előkészítésében segítségünkre legyenek.

A dolognak lényege most, hogy a makói pártalakulást a trónörökös miatt el kell halasztani. A másik megjegyzésre méltó momentum, hogy az ellen a bátor szónok ellen, ki a királyi szó megszégését árulásnak mondta, felségsértés miatt eljárást kell indítani. A többi pedig meggy majd lassan, magától. A gyümölcs érik, érlelik azok, akik még mindig azt hiszik, hogy ők isten kegyelméből mindent merhetnek a dolgozó embe-ekkel szemben.

Az a mozgalom, mely Makóról elindult, lassanként mind nagyobb hullámokat fog verni. Az ősi hiperlojális lejjebb csappan majd a Tisza Istvánok és más egyebek jóvoltából is, kik az uralkodóért vakmerően mindenre készek. Mind általánosabb lesz a meggyőződés, melynek célja a népuralom.

Hogy elszörnyűködnek majd ezen a lojális, alázatossággal telített hü alattvalók, akár azok, kik közelebb rendjeleket várnak, akár azok, kik távolabb, rezsimváltozás után, várják minden reményük teljesítését.

Nemzeti Orfeum és Kabaret
Petőfi-tér 9. A vasútállomással szemben.

Teljesen új társulat! Világvárosi attrakciók!
Naponta új bohózatok.
Kezdeté 9 órakor. Belépő-díj 1 korona.
Számos látogatásért esedez az Igazgatóság.

A tisztviselők családi pótléka

Az állami, vármegyei és államvasuti alkalmazottak családi pótlékáról szóló törvényjavaslatot július 7-én szentesítette Ő felsége és július 11-én hirdette ki a kormány az Országos Törvénytárból. Az egyes miniszteriumok megtették már előzőleg is a szükséges intézkedéseket, hogy a törvényt végrehajtsák, de még nem mindenütt készültek el. Serényi Béla gróf földmívelésügyi miniszter körrendeletet bocsájtott ki valamennyi alárendelt hatóságához, amelyben ismerteti elsősorban a törvényt, majd pedig azon intézkedéseket, melyekkel a családi pótlék folyósítható.

A körrendelet utasítja az alárendelt hatóságokat, hivatalokat, intézeteket és közegeket, a hozzájuk tartozó összes alkalmazottakat, hogy a törvény alapján a gyermek, vagy gyermekek után járó családi pótlékra való igényüket jelentsék be és a családi pótlékban való részesítésükre irányuló kérésüket — szükséges igazoló iratok előmutatása mellett — mielőbb, a jövőben pedig, amint a törvényben megkívánt előfeltételek beállottak, haladéknélkül közvetlen hivatali főnököknek nyújtsák be. A bejelentés történhetik szóval, vagy írásban. A bejelentések blyegmentesek. Az igény, illetve a kérelem bejelentése «családi pótlékban» történik, amelyet az alkalmazottnak kell kitölteni és aláírnia. Az adatok helyességét a hivatalfőnökök ellenőrizni tartoznak és ennek igazolásul az ivot sajátkezűleg aláírják. A hivatali főnök, illetőleg az igazolás teljesítésére hivatott szerv az általa legalábbiasabb módon köteles meggyőződést szerezni arról, hogy a bejelentett adatok és körülmények megfelelnek a valóságnak. Az igazolásra hivatottakat e tekintetben vagyoni felelősség terheli. Az alkalmazottakat figyelmeztetniük kell, hogy a családi viszonyaikban beállott minden oly változást, amely az addig élvezett családi pótlék összegének leszállítását, vagy felemelését, illetőleg a családi pótlék összegének teljes megszüntetését vonja maga után, az alkalmazott köteles közvetlen hivatali főnökének bejelenteni, továbbá, hogy fegyelmi uton megtorolható vétséget követ el az alkalmazott, aki hamis adatok bejelentésével hivatali főnökét félrevezeti, vagy a félrevezetést megkísérli.

Olyan alkalmazottak részére, akiknek a törvényben megkívánt feltételeknek megfelelő törvényes, vagy törvényesített édes, vagy mostoha gyermekük van, az utalványozási joggal felruházott hatóságok kötelesek a törvényben meghatározott összegű családi pótlékot minden további utasítás bevétele nélkül a törvény határozásainak megfelelően kiutalványozni. Az utalványozási joggal felruházott hatóságok, hivatalok stb. a családi pótlékot a miniszterhez kötelesek terjeszteni. A számvonósági főnökök pótlékivét szintén a miniszteriumhoz kell felterjeszteni.

A körrendelet további részében úgy intézkedik, hogy azokról az alkalmazottakról, akik legalább két ve-lük közös háztartásban élő és saját jövedelemmel nem bíró családtagot tartanak el keresményükből és akik ennél fogva családi pótlékban engedélyezését a törvény 9. §-a alapján kérik, az alárendelt hatóságok ugyan-

csak családi pótlékot tartoznak kiállítani és ezeket az ikeket, amint a bejelentett adatok és körülmények valóságáról a közvetlen hivatali főnökök meggyőződést szereztek, kötelesek a miniszterhez azonnal felterjeszteni. Az oly alkalmazott, akiknek a törvényben megkívánt feltételeknek megfelelő egy vagy két gyermek van és aki ezenfelül legalább még két vele közös háztartásban élő és saját jövedelemmel nem bíró családtagot tart el, külön családi pótlékot köteles kiállítani, azonban ilyen esetben az ivben fel kell említeni, hogy az alkalmazott részére a megkívánt feltételeknek megfelelő gyermekek után mily összegű családi pótlék utalványoztatott.

A családtag alatt érti a miniszteri körrendelet a törvényben meghatározott életkort már elért törvényes vagy törvényesített édes vagy mostoha gyermeket, az alkalmazottnak házastársát, testvérét, szülőjét és nagyszülőjét, az alkalmazott házastársának testvérét, vagy alkalmazott testvéreinek házastársát, az alkalmazott házastársának szülőjét, az alkalmazottnak teljes árvaságra jutott, vagyis szülőtlenné unokáját, az alkalmazott testvéreinek, vagy az alkalmazott házastársának testvéreinek teljes árvaságra jutott, vagyis szülőtlenné gyermeket, az alkalmazott által örököfogadott, vagy nevelt gyermekét, az alkalmazottnak vagy házastársának törvényes gyermekeit, akikről a kiállított családi pótlékot az igazolás után azonnal a miniszterhez kell felterjeszteni.

Azoknak az alkalmazottnak családi pótlékait, akiknek a törvény hatálya lépése után áll be az a joguk, hogy családi pótlék engedélyezésére igényt kérjenek, soron kívül kell bejelentéseiket elintézni és jelentésük kapcsán sürgősen a miniszterhez terjeszteni, nehogy a késedelmes elintézés miatt az alkalmazott hátrányt szenvedjen, mert a törvény értelmében a családi pótlék ilyen esetekben csak az engedélyező miniszteri határozat keltét követő naptári évnegyedtől kezdve jár.

A földmívelésügyi miniszter rendelete szerint a díjnokok, havi vagy napibér mellett, állandóan alkalmazott altisztek és szolgák családi pótlékát utólagos, az összes többi alkalmazottak családi pótlékát pedig előzetes negyedévi részletekben, még pedig mindég a naptári évnegyednek megfelelően kell folyósítani. A díjnokok, altisztek és szolgák családi pótlékra csak egy évi jó szolgálat után tarthatnak igényt. A díjnokokra nézve még azt a feltételt is kiköti, hogy a családi pótlékra csak akkor van igényük, ha nem élveznek állami, vármegyei, vagy államvasuti pénztárból a családi pótlék mértékét elérő, vagy meghaladó nyugellátást, vagy kegyelmi ellátást.

Azok az alkalmazottak, akik a törvény hatálya lépésének időpontjában, vagyis július 11-én már nem állottak tényleges szolgálatban, családi pótlékra igényt nem tarthatnak.

— Makulatra papír kiló- és mászsámra kapható a kiadóhivatalban, Darabos-utca 7. sz. Telefon 412.

Nyolcyszáz Az államvasutak felhívása.

kegyelmi kérvény.

Egyéves önkéntesjelöltek a királyhoz.

Ő felsége kabinetirodájába százhusz kegyelmi kérvény érkezett be, valamennyi szóról-szóra egyezik, ugyanaz a tartalma. Fiatal emberek kérnek olyan jogot a királytól, amelyet a most szentesített véderőtörvények által elvesztettek és a király atyai szívéhez fordulnak és arra kéri őt, hogy hibájukon kívül ebbe a szerencsétlen helyzetbe kerülve, legyen segítségükre. A folyamodók valamennyien olyan fiatal emberek, akik nem végezték el a középsiskolákat, — nincs érettségi bizonyítványuk, de a régi véderőtörvény értelmében megszerezhették az egyéves önkéntességi jogot azáltal, hogy hatóságilag engedélyezett előkészítő tanfolyamot, vagy iskolát végeznek s azokban vizsgát tesznek.

Az új véderőtörvény ezeket az ifjakat megfosztja az önkéntességi jogtól. Körülbelül nyolcyszáz ember sorsa függ attól, hogy milyen módon intézi el a király a kegyelmi kérvényeket. A fiatal emberek körülbelül nyolc hónappal, illetve egy évvel előttről iratkoztak be az előkészítő iskolákba, tehát olyan időben, amikor még senkinek sem volt tudomása arról, hogy mikor lép életbe az új véderőtörvény. Legnagyobb részük már most szeptember hónapban vizsgázott volna, egy kisebb részük 1912. május hónap akarta megszerezni a jogosultságot és ezáltal megszabadult volna a hároméves katonai szolgálatól. Minthogy azonban a törvény rendkívüli körülmények között született meg úgy Magyarországon, mint Ausztriában és a részletes tárgyalások során nem volt alkalmuk a képviselőknek, akiknek tudomásuk volt eme fiatal emberek szomorú sorsáról, olyan módosításokat kieszközölni, amelyekkel ezek jogait tisztálthatták volna s így a törvényben az átmeneti időre gondoskodás nem történt, azt kérték a királytól, hogy legyen tekintettel azokra az áldozatokra, amelyeket szüleik értük már eddig is hoztak és mentse meg őket attól, hogy a három éves katonai szolgálat által állásaikat, kényerüket el keljen vesztetniük. Kérlik továbbá, utasítsa a hadügyminisztert, engedje meg kivételesen mindazoknak, akik igazolni tudják, hogy hatóságilag engedélyezett előkészítő iskolákban már ez év eleje óta tanfolyamokat hallgattak, miképpen szeptemberben vizsgázhassanak. Az új véderőtörvény szerint ugyanis a hadügyminiszternek módjában áll a két éves katonai szolgálat kedvezményét 1915-ig függőben tartani, illetve csak akkor életbe léptetni, ha ezt a hadsereg szolgálati viszonyai már megengedik. Ha tehát a törvény alapvető elve és korszakotalkotó újítása tekintetében a hadügyminiszternek ilyen hosszú átmeneti idő áll rendelkezésére, akkor az önkéntességi jog megszerzését körülíró intézkedések tekintetében is élhet ez egyszer halasztással.

A hadügyminiszterium úgy intézkedett, hogy akik július 8-ig engedélyt kaptak a vizsga letételére, — azoknak azt meg is engedi.

A szállító közönség figyelmébe.

A kamara az ősszel rendszerint telépő kocsihíányra tekintettel felhívja az érdekeltség figyelmét a m. kir. államvasutak igazgatósága által kibocsátott következő felhívásra:

A folyó évi őszi és téli idény alatt várható tömeg- és termény-szállításokból, nemkülönben a vasuti behúzási munkálatokhoz szükséges nagymennyiségű anyagok állandó szállításából kifolyólag a m. kir. államvasutak vonalain előreláthatólag nagyobb kocsihíány fog beállani.

Azokra a nagyfontosságú érdekekre való tekintettel, amelyek úgy a m. kir. államvasutak, mint a szállító felek részéről az éruforgalom gyors és zavartalan lebonyolításához fűződnek, a m. kir. államvasutak felkérlik a szállító közönséget, hogy e téren reájuk várakozó nehéz feladataik sikeres teljesítése érdekében őket megfelelő támogatásban részesíteni szíveskedjék.

A szállítófelek érdekében is igen kívánatos tehát, hogy:

a) a gyárosok és kereskedők az őszi és téli hónapokban szükséges nyersanyagkészleteiket még a nyári hónapokban, legkésőbb augusztus hónap végéig beszerezzék és elszállítsák,

b) a felek által kirakandó áruk minél gyorsabban és minél rövidebb idő alatt kirakassanak. E mellett az ügy érdekében lenne az is, ha az említett áruk kirakása — ott, ahol a vasut ezt egyáltalán vállalhatja — a lehetőséghez képest a vasútra bízattatják,

c) a felek által berakandó áruk minél gyorsabban és minél rövidebb idő alatt berakassanak.

d) a felek bizonyos jóindulatu belátást tanúsítsanak abban az esetben, amikor a vasut a nagy forgalom idején kivánt kocsit helyett kisebb vagy nagyobb rakterületű, vagy rakulgyu kocsit bocsájt rendelkezésre, — különös tekintettel arra is, hogy a vasuti árudiszabás I. rész A) szakaszának 63. §. III. 2. végrehajtási határozománya értelmében meghatározott rakterületű vagy hordóképes-ségű kocsik kiállítására amugy sincs igényük,

e) a szállító felek a rendelkezésre bocsájtott kocsikat teljes rakulgyu, illetőleg rakterületig használják ki;

f) a szállító felek az érkező küldeményeket a pályaudvarokról késedelem nélkül fuvaroztassák, nehogy a m. kir. államvasutak kénytelenek legyenek az állomásokon beálló helyszűke esetén a vasuti üzlet-szabályzat 80. §. 8-ik pontja alapján a fekbérmentes időt leszállítani és a fekbért felemelni;

g) a szállító felek különösen az állomástól távol lakók, az áruknak távszólón való értesítése iránt az illető rendeltetési állomással megállapodjanak;

h) a szállító közönség az áru- és kirakásának gyorsítása végett az állomási főnökkel egyetértőleg a reggeli és késő délutáni órákat, valamint a déli szünetet is kihasználja, megjegyezvén, hogy a m. kir. államvasutak utasították állomásokra, hogy az ily rendkívüli időben való rakodást a helyi viszonyok mérlegelésével a lehetőséghez képest engedjék meg;

i) oly állomásokon, ahol vasuti házhosszállítási szolgálat van rendezesítve, a házhoz szállítás ellen való tiltakozó nyilatkozat — legalább is a legerősebb szállítási hónapokra — visszavonassék.

A m. kir. államvasutak egyuttal közlik a szállító közönséggel, hogy mindazokat az intézkedéseket megtették, amelyek alkalmasak arra, hogy a szállító közönség jogos igényei a várható rendkívüli forgalom mellett is lehetőleg legmesszebbmenő mértékben kielégíthessenek.

A gainai

leányvásár.

Egy érdekes népszokás.

Szomorkás hírt olvasunk az erdélyi újságokban. A Torda-Aranyos és Hunyad vármegyék határvonalán 1468 méternyire emelkedő Gainai-hegy évtizedes hagyományja, a gainai leányvásár az utóbbi években már rohamosan elveszítette vonzó erejét. Rendes körülmények között öt vármegye oláh lakossága szokta minden év július 17-én a gainai népvásárt felkeresni s megfordult ilyen alkalommal 7—8000 ember, néha több is a hegyen, hol aztán három-négy napon át folyt a vigasság, lakzi, tánc, vásár és a népek örvendezése. Az idei leányvásáron azonban mindössze alig ezeröttszáz-kétezzer jelent meg s ami leginkább feltűnt, a gainai vásárok legtörzsokeőbb publikamu, a Bihar hegységtől délkeletre egészen Abrudbányáig húzódo falvak mőc lakossága mutatott legkevesebb érdeklődést a vásárok iránt. Amde annak, aki először járt ezen a vidéken, így is elég érdekességgel szolgált a gainai leányvásár. Az idők rohamos változását mutatja már minden, amit az erdélyi oláhok eme nevezetes kongresszusán látni lehet. Mindenekelőtt kiment a divatból a leányvásár, ami régebben a gainai csődületek egfőbb specialitását alkotta.

Az egyházpolitikai törvények óta, mely rendes anyakönyvvezetésre kényszerítette a román eklézsiákat is, a leányvásár már csak formailag maradt fenn. Akár a népesebb bucsuhelyeken, itt is taállkoznak ugyan a ficsorok és faták egymással, de leányvásárról és rögtöni házasságról többé szó sem lehet. Holott régebben a szó betűszerint való értelmében folytak a leányvásárok a gainai-hegyen. Az eladó mőc-faták ünneplőbe öltözve, egész hozományukkal eljöttek s a mőc legényeknek módjukban volt a válogatás. Ott hevert a nagy tulipántos láda a leány előtt nyitva.

Benne mindenféle női öltözetek: katrincák, szoknyák, himzett ingderekak, vásznak változatos sokféleségben. A ládafiában taller, aranypénz, bankó is volt, kitől, amennyi itelleit. A szülők aztán a megfelelő pártinak megadták a választ arra is, hogy hány darab jószág s mennyi föld jár a leányukkal. Ha meg tudták egyezni, nem állott semmi akadály útjában a párok rögtöni boldogságának. Külön sátorban ott volt a pópa, aki mindjárt össze is adta a fiatalokat.

A mostani leányvásáron, mely július 17-én kezdődött, ezek a jelenetek már kimaradtak. Leányvásár helyett közönséges vásár folyt a hegyen, de ez aztán elég érdekes volt legalább.

Tót házalók, pántlikás, szentképes zsidók, sátoros cigányok, házi faeszközöket áruló mőcök lepték el a térséget, de emellett a csepürágók, vásári komédiások, kőklerek és az alkalmi szenzációk üzleteinek egész hada felvonult, hogy a háromnapos vásárból az illő bankári jutalékot ki-termelje.

A mőcöket egyik csoda a másik után szédítette. Láttak gramofont, telefont, mozit, panorámát, sőt az ő természet eme szűzi vadságában felhangzott a pesti kloákák poésisének néhány szörnyüség: a Manóról szóló dal, a Mőricról szóló és Blochról, aki hegedül...

Debreczentől-Szatmárig a gyorsvonat tetején.

Érdekes és bátor debreczeni vendég érkezett tegnap este Szatmárra. Egy egészen fiatal gyerekmber kereste föl Szatmárt csupa globetrotteri szenvedélyből és vágyból. Meg akarta ismerni a Rékőciák híres léskét és kíváncsi volt arra, hogy mi igaz azokból az elterjedt áhírekből, hogy Szatmár a legmodernebb városoknak egyike. Tudta, hogy Szatmáron mindent elkövetnek a szépitészet érdekében s sehoh a világban nincs anynyi komfort és kényelem, mint ott.

Sokat hallott róla, hogy milyen kedvesek ott az emberek és hogy az idegeneket idegenkedve is fogadják. Már a multkoriban az automobillistákkal akart odamenni, de a versenyzők ridegen elutasították és nem engedték meg neki, hogy valahol az autó hátsó részére kapaszkodjék. Hát elment most.

A fiatal fiúnak nem volt pénze és hogy turista szenvedélyét valamilyen uton mégis kielégítse és hogy Szatmárt mégis megláthassa, gondolt egy nagyot és merészet és Debreczenben felkapaszkodott az esti gyorsvonat egyik kocsijának a tetejére és így tette meg az utat Szatmárig.

A merész kis utas a legkisebb akadály nélkül érkezett meg Szatmárra. Este kilenc óra negyven perckor, tehát a menetrendben előirt pontos időben robogott be a pályaudvarba a budapesti gyorsvonat. Néhány álmos utas szállott ki belőle s igyekezett lassu, bizonytalan lépésekkel a kijárat felé.

A perironon néhány vasutason és a kirendelt csendőrségen kívül már senkisé sem tartózkodott, amikor a lémpakezelő sorra jért a vasuti kocsi tetejét, hogy a lémpákat eloltsa.

Egyszerre halk hortyogást hallott. Előre toltá kezében tartott kis lámpását és így kereste az éppen nem szokatlan hang forrását. Nem kellett sokáig keresnie, mert az utolsó előtti kocsián egy fekete tömeget vett észre, amely kinyújtözva feküdt. Amikor közelebb ért, látta, hogy egy kis fiu alszik olyan jóízűen. Felkőltötte és átadta Grünfeld detektívnek, aki be-kísérte a csendőrségre. A fiu elmondta, hogy Debreczenbe való és azért jött Szatmárra, hogy a várost megismerje. Pénze nem volt és azért választotta az utazásnak ezt az olcsó, de kényelmetlen módját.

Könyvekről

Új vegyes dolgok.

Simon István neve nem ősmertetlen Debreczenben, de a Bugyi-könyvek útján elmondhatjuk, hogy ősmerti őt az egész ország. Simon István most komoly munkával jelenik meg a közönség előtt. Sőt nagyon is komoly munkával. Annyira, hogy szükségessé-nek találta azt, hogy az ő áldott humorával fűszerezze azt a tenger komolyságot, amely különböző tudományos elméletekben csucosodik ki.

A jó Simon István a maga primitív eszközeivel lelkes buvára volt a természettudományoknak, különösen a fizikának: bármilyen naiv is azért a munkássága, meg kell becsülnünk azt a nemes elhatározást, tiszteletet parancsoló önértetet, amellyel a könyv megiratoit. Tudományos dolgok, fizikai tantételek! Hát nem nagy merészség kell hozzá — egy debreczeni református tanítónak, hogy itt Debreczenben könyvet merjen ilyen tárgyról írni? Simon István ezt pedig nem csak hogy megselekedte, hanem jól és szépen is cselekedte meg.

A Simon István munkáját, fáradozásának eredményét, őshumorát, szelid megemlékezéseit szeretettel olvashatja minden magyar ember. Mert nemcsak tudományos dolgok vannak ám az «Új vegyes dolgok» című kötetben. És éppen ezek alkotják a kötet irodalmi becsü részzeit. Én nem vagyok tudós, nem foglalkozhatom a könyv tudományos részével. Népszerű és zamatos magyar nyelven van megírva — az bizonyos. Dicséretére válik Simon Istvánnak, hogy a nyilvánosság elé hozta tudományos munkálkodásának az eredményét: ilyen kerestlenül, ilyen bátor módon.

A könyv irodalmilag értékes része — még egyszer mondom — az a sok szebbnél-szebb történet, pompás humoru apróság, amelyekben igazán kidomborodik a Simon István irői talentuma. Mert hogy Simon István iró-ember, még pedig a javából — azt senki sem tagadhatja. Legnagyobb bizonyítéka ennek most megjelent könyve.

Szegény Simon István... gondolom, aminé leírom rólad ezeket a sorokat — te ugyan átszenvedted a magyar irői sors minden kálváriáját. Igen nagyérdemű közönség: szomorú dolog ez nagyon. Szomorú reánk debreczeniekre nézve. Soraink között él egy Simon István, akit mi nagyon, de nagyon kevésbé ősmertünk és még kevésbé becsülnünk meg. Hja, ilyen a sors! Igaz, hogy Simon István egyszerű, puritán ember lé-tére nem igen kereste a feltűnést. Csendesem, névtelenül dolgozott. — Annyit azonban mindenesetre megérdemelné tőlünk, hogy olvassuk a munkáját. Nem banális frázisképen írom le, hanem őszintén vallom, hogy okulást és gyönyörűséget merithet belőle mindenki. Igazi, őszinte melegséggel ajánljuk az öreg, szeretetreméltó Simon István fiatalos erővel megirt könyvét mindenki figyelmébe. A munka ára 2 korona és izléses kiállítása a Horóvitz Zsigmond nyomdái tipográfiáját dicséri.

Szigma.

— Fényképezeti tükkekből nagy raktár Horóvitz Zsigmond papíráru-üzletében, Piac-utca 12., Csapó-ut. a sarok.

Szabó Gyula Debreczenben.

A debreczeni színház komikusának regénye.

Szabó Gyula! Ki ne ősmerné ennek az aranyos humoru, kedves bohémfiúnak a nevét Debreczenben? Réges-régen, amikor még a debreczeni színház falai szebb időket láttak, sok zajos sikert aratott Szabó Gyula nálunk, aki gyerekmber létere is abból a régi, nemes törekvésü, szívvel-lelkekel felt gárdából való, akik előtt a színészet fogalma egészen más, nagyobb dolgot jelentett, mint a mai modern ifjoncok előtt. Szabó Gyula izig-vegig művészember a szó legideálisabb értelmében. — Meggyőződhetünk róla, amikor Zilahy vendégszerepltetette a közelmultban. Sajnos, szerződtenie csak most sikerült. Eddig megakadályozták a Szabó Gyula körülményei, hogy Debreczenben, az ő kedves, szeretett publikuma előtt arassa sikereit és köztünk szórja szét nagyszerü humorát.

Hja, annak nagy históriája van, hogy miért kellett Szabó Gyulának Szabadkán játszani... Hogy miért, azt legjobban az a bájos, édes kis asszonyka tudná megmondani, aki most már mint a Szabó Gyula felesége jelent meg férje oldalán Debreczenben. Érdekes története van ennek a házasságnak: tele csupa édes, bájos romantikával. Egy szegény színész meghódítja a dugszadány bácskai nagykereskedő egyetlenegy leányát és az apa végre is beleegyezik a házasságba.

Ennyi a Szabó Gyula regényének rövid foglalata. Oh de sokat, nagyon sokat lehetne írni a szerelmesek boldog, idillikus vonzalmáról, a mely legyőzött szerencsésen minden akadályt. A regények kora ugyan már elmúlt, de azért az élet még mindig elég bőven termi meg a szebbnél-szebb regényeket.

Érdekes, igazi színésztípus ez a Szabó Gyula. Tele van a komikus legdrágább adományával: őshumorral van megajándékozva bohém lelke, amelyből oly sok derü fakadt már ezer és ezer ember felüdítésére. Egy tiszta kacagás sokszor mindennel felér: ilyen tiszta, jóízü kacajra fakasztja a Szabó Gyula művészete azokat, akik még szeretnek gyönyörködni az igazi művészetben. Hogy nyeresége Debreczennek és a debreczeni színháznak ez a kiváló művészember, aki sok kedves, deris percet fog megszerezni a mi közönségünknek. A nagy Sziklai Miklós óta nem volt még olyan szeretett komikus Debreczennek, mint Szabó Gyula.

Végezetül visszatérek a Szabó Gyula szerelmének a tárgyára, arra a bájos, szép asszonykára, aki most a felesége. Debreczenben ugyanis általános elképedést keltett az a hír, hogy az örök bohém megházasodott.

— Csak nem tán? — riadtak fel barátai.

— Megujulnak a biblia csudái! — mondták rezignáltan a tapasztaltabbak.

Ugy bizony, Szabó Gyula megházasodott. Eleget küzdött szerelméért, megérdemli a mostani boldogságát. De hogy nem érdemel még ilyen gyönyörü asszonyt, azt szemébe mondták

a rossz nyelvű jóbarátok Gyulának. Azért rossz, ha az embernek annyi jóbarátja van, mint Szabó Gyulának.

Még valami apróságot akarok elmondani Gyuláról: vegyük tudomásul a debreceni jóbarátok, hogy Szabó Gyula színművész egy korty italt sem iszik, sőt legutóbb a dohányzásról is lemondott. Igen hölgyem, így cselekszik egy mintaférj. A lump Szabó Gyulából kezes bárányt csinált a bácskai tüzes szemű szépség hófehér keze. Mégis csak történnek csodák. Habár az, hogy Szabó Gyula a feleségéért változott meg: igazán nem csoda!

Zéta.

A tripoliszi háboru.

A türelmetlen olaszok.

Az olasz hadvezetőség tegnap visszahívta Frugoni tábornokot a tripoliszi harctérről és hadtestének új parancsnokává Ragni tábornokot nevezte ki. E személyváltozástól a nacionalista olaszok sokat remélnek, — mert végleges szakítást jelentene az a körülméktől, óvatos hadviselésel, amely miatt Caneva főparancsnoknak már annyi keserves megaláztatást kellett elszenvednie. Pár hónap előtt Canevának sikerült ugyan taktikájának helyességéről meggyőzni a kormányt és a tisztelet szinte szokatlan megnyilvánulásai között utazott vissza a harctérre, de a türelmetlenség újra a halálra lett Olaszországban, mert Caneva azóta sem tud jelentősebb eseményre rámutatni. A hadvezetőség ugyan iparkodott a legkisebb csetepatét döntő fontosságú ütközetté felfújni, de tény az, hogy a szézezerre rugó olasz sereg még most is hadiállásait erősíti, amelyekből kiindulni nem mer. Néhány-szor sikerült egy-egy kisebb ütközet után kiszorítania az egyesült török-arab sereget pozíciójából, így éppen az a hadtest, amelynek a visszahívott Frugoni volt a parancsnoka, elfoglalta Zanzurit, de az olaszok mindannyiszor elmulasztották értékesíteni még a kisebb győzelmeiket is. Az új hadtestparancsnokot rendkívül erőlyes embernek tartják Romában, aki a harcoló seregek élén ellensúlyozni fogja a főparancsnok tulzolt óvatosságát.

El lehetünk tehát készülvé, hogy nemsokára nagy változások fognak beállani a hadviselésben. Ezek a változások azonban keservesen megbosszulhatják magukat. Eltekintve attól, hogy a hadsereg élén ezentúl két ellentétes felfogás fog egymással küzdeni, ami demoralizálólag fog hatni a csapatokra, az új hadvezér kapkodása és a seregek meggondolatlan előrenyomulása helyrehozhatatlan katasztrófába sodorhatja a hadsereget. Caneva ettől meg tudta óvni Olaszországot és talán sok minden másképp történt volna, ha már kezdetől fogva Canevára hallgatnak és a kultúra áldásaival, a humanizmus fegyvereivel iparkodnak meghódítani a benszülötteket.

Halálos

szerencsétlenség a debreceni pályaudvaron

Kocsirendező a vonat kerekei alatt.

Ma reggel fél 7 órakor a debreceni pályaudvaron, közvetlen a Homokkert elválasztó vasúti átjáró hid közelében Molnár Mátyás kocsirendező a vonat kerekei alá került és a kerekek mindkét lábát lemetszték. Haldokolva szállították a kórházba, ahol a délelőtti órákban kiszüvetett.

Reggel korán

a 14-es számú vágányon több teherkocsit tolattak. A vasúti nagy átjáróhid alatt futnak el a pályaudvar rendező sínjai. Ezek a sineken Végváry Antal mozdonyvezető a 338/008 számú tartalékmozdonyral végezte az ugynevezett «dobatást», ami abból áll, hogy a mintegy husz teherkocsi hátuljába fogott mozdonyt egyszerre hirtelen leakasztják és a mozgásba hozott kocsik jó darabig maguktól szaladnak a sineken és a mozgásban levő kocsikat a sinek szemben álló másik kocsikkal összekapcsolják. A Végváry által vezetett mozdony elszakított kocsijait a 14-es számú vágányon Molnár Mátyás kocsirendező kapcsolta össze és amikor a két ütköző összecsapódott, ki akart ugrani a kocsik közül, azonban valószínűleg a sinek mentén kiálló kavicsookban megbotlott és a sinek közé esett. Testének törze kívül feküdt a sineken, lábai pedig a sínáron keresztül nyultak. A mozgásban levő tíz teherkocsi egymásután keresztülgördült a két kinyújtott lábszáron. A ballábát a combcsontnál vágták keresztül a kerekek, a jobb lábának pedig az alsó szarát szeltek ketté. A szerencsétlen ember vértócsában feküdt a sineken. Mindkét lába huscafatokban lógott a törzsön. Dr. Derékassy István vasúti orvos nyújtotta az első segínyt a szerencsétlen embernek. Majd pedig mentőket hívtak, akik beszállították a kórházba.

Molnár Mátyás rettenetes fájdalmakat szenvedhetett. A kórházban sem tért magához és szívekbemerkolón fájdalmasan nyöszörgött

a kórhágyon.

A rendőrség részéről dr. Balla Bertalan rendőrfogalmazó megkísérelte a kihallgatását, de ez nem sikerült. Pár órai szenvedés után meghalt.

A rendőrség részéről nyomban megindult a vizsgálat. Furkó László vasúti őrsparancsnok ügyes és precíz rajzot készített a szerencsétlenség színhelyéről. Dr. Balla Bertalan, az ügy referense még a délelőtti folyamán tanuként kihallgatta Szabó Imre Gyula és Urbán Gyula váltókezelőket,

valamint Kecskés Imre kocsivezetőt, akik a szerencsétlenségnek szemtanúi voltak. Ugy látszik, hogy felelősség nem terhelhet senkit a halálos végű szerencsétlenségért, mert

az eddigi nyomozat

szerint a tolatás körül minden a szabályszerű előírások módjára történt. Legvalószínűbb, hogy a kocsirendező szerencsétlen félrelelése volt az egyetlen okozója a katasztrófának. Egyébként a vizsgálatot az ügyészség folytatja s valószínű, hogy holnapra elrendeli a hulla felboncolását.

Molnár Mátyás kocsirendező 38 éves, családos ember volt. A vasutasok körében nagy részvétet keltett gyászos tragédiája. A Homokkertben, Oláh Károly-utca 17. szám alatt lakott. Családját azonnal értesítették a szerencsétlenségről.

A republikánus-párt országos alakuló gyűlése.

A magyar republikánusok pártja országos nagygyűlés keretében szeptember havában Makó városában fog megalakulni. Espersit János és Kiss Pál dr. törvényhatósági bizottsági tagok bejelentették Makó város rendőrkapitányának, hogy szeptember hó 8-án a republikánus-párt alakuló gyűlést szándékozik tartani. A főkapitány a bejelentést erre a napra nem vette tudomásul, ekkor ugyanis Ferencz Ferdinánd trónörökös a hadgyakorlatok miatt Makón fog tartózkodni és a hatóságoknak rendkívül kellemetlen volna, ha a leendő király ott tartózkodása alkalmával alakulna meg a magyar köztársasági párt. A bejelentőkkel ezután a főkapitány tárgyalásba bocsátkozott, hogy más időpontot válasszanak alakulásukhoz.

A köztársasági pártiak elhatározták, hogy amennyiben a főkapitány szeptember hó 1, vagy 15-ére engedélyezi a gyűlést, akkor elállnak a 8-iki naptól, ha azonban akkorra nem ad engedélyt és a gyűlést befiltja, úgy szeptember 8-án, a trónörökös makói tartózkodása alatt bankett keretében megtartják az alakuló gyűlést. A kolozsvári köztársasági pártiak tegnap este Benkő Sándor törvényhatósági bizottsági tag elnöksége alatt előértekezletet tartottak. A gyűlésen megjelent dr. Nagy György is, akit rendkívül nagy lelkesedéssel és zajos ovációval fogadtak. A népes értekezlet egyhangú lelkesedéssel elhatározta, hogy a szeptemberi makói alakulógyűlésen testileg vesz részt.

Modern és a legjobb Villamos berendezések
rendelje meg
FÖLDVÁRI-nál
üzleti telefon 168
gyári telefon 816.
Tanuló felvétetik.

Nincs

többé borralaló.

A kávéházban, a borbélynál, mindenütt, de mindenütt borralalót kell adni. Szegény pincérek évek óta verekednek már, hogy ez a szegényes és megalázó rendszer megszűnjön.

A borbély-legények is anketéztek már, mert a gazdának sokkal kényelmesebb a közönség nagylelkűségének vagy fukarságának kiszolgáltatni alkalmazottjait, mint rendesen fizetni. Most aztán egy derék nagyváradi borbély — érdemes a nevét följegyezni, Garay Józsefnek hívják — példát mutatott arra, hogy borralaló nélkül is lehet borotválni.

Augusztus elsejére megállapodott vendégeivel arra vonatkozólag, hogy az árakat mérsékelten bár, de fölemeli és ezzel szemben a vendégek megszabadulnak a borralaló kényesertől.

Régen vajdó kérdés megoldására mutatott ezzel példát a nagyváradi fodrász, amelynek követése ugyan csak üdvös lenne.

HIREK.

Miss Cicely Dean Corbett-et

nem tudom, látták-e Önök, hallották-e Önök? Ha nem, akkor sietek ime rögtön eldicsekedni, hogy velem szemben ezuttal bőkezűen adakoztak az istenek, megadták nekem a szerencsét (a multkoriban Pesten) látni és hallani a nők választójogának legfőbb emlegetett képviselőjét, vezérét, apostolát: Miss Cicely Dean Corbettet.

Nem szép ez a kisasszony, bár a lapok is, a «jelenvoltak» is mind ennek az ellenkezőjét állították akkor is és kétségkívül állítják most is, valószínű tehát, hogy bennem van a hiba; én nem tudok csak lelkesülni a miss keskeny kezéért és — bocsánat — tulhosszu lábairól. Lehet különben, hogy csak bosszankodom, ha erre a kisasszonyra gondolok s azért nem merem önmagamnak sem bevallani, hogy a kisasszony tetszenék nekem, ha...

Ez az kérem, képzeljek el... Olvasom a világ összes lapjait, a melyek bosszantóan komolyan foglalkoznak egy leánnyal, mert az — propagandát vállalkozott csinálni a nők választójogának. Ha a szépségéről írának hasáboakat, ha dicsérnék a természetét, a hangját, a szívét, nem bánom, akár a műveltségét: akkor mindenesetre most újból felrohannék Pestre, meglátni, vajjoné n tévedtem-e a multkoriban, vagy mások, vagy mindnyájan tévedtünk, vagy mindnyájunknak igazunk volt. De így...

Látni fogok egy leányt, aki amikor kilép a pódiumra, szép, határozottan szép; aztán, ahogy beszélni és beszélni kezd, egyre veszi el a szépségét, mind inkább — nem illik ugyan, de ki kell mondanom, hogy mindinkább — kellemetlenebb lesz. Miért? Nyilvánvaló, hogy sem ő benne, sem bennem nincs a hiba, hanem abban a beszédben, amely most gátolag a közénk.

Nem tehetek róla, de nem szeretem azt a leányt, aki csillogó szemekkel beszél előttem a — politikáról. Vagy valami olyanról, amelyet eddig úgy szoktam meg, hogy az speciálisan a férfiak foglalkozása. Ne értsenek félre. A nőkkel rendkívül kellemes dolog beszélgetni nemcsak a szerelemről, (határozottan arról a legkellemesebb), hanem irodalomról, művészetéről, sőt — appage sötanas — politikáról is. Mindaddig kellemes tudniillik, amíg azt látjuk, hogy a nő előtt nem fontosabb az irodalom, művészet vagy politika annál a férfianál, aki éppen akkor vele szemben áll. Az esetben, ha észreveszem, hogy önagsága jobban lelkesül a politikáért, — lart pour lart — mint értem, akkor természetesen bennem is fölülkerekedik az a valaki, aki már nem tudja többé látni a nőt, aki most már csak vetélytársat lát, akit le kell győzni és pedig — észszel.

S ha pedig egy nő az esztétikát akarja bámultatni, (bájjai helyett), akkor rendszerint rajtaveszt. — Hiába, itt már mi férfiak vagyunk otthon, itt már nem lehet minket egykönnyen legyőzni, itt már érvelni kell, logikusan, tárgyilagosan, hidegen; itt már nem szédülünk, mint egy szép szempár láttán.

Ez az a pillanat, amikor Cicely Dean Corbettet nem látjuk szépségnek, még ha szép is különben. És itt fog megtörni a suffragettek ereje is. Mert nagyon jól tudjuk, mindig kevesen lesznek a nők közül olyanok, akik föl fogják tudni áldozni szépségük, bájaiknak a férfiakra nézve óriási suggestiv erejét egy esetleges olyan vívmány-nyal szemben, amely rájuk nézve csak látszólagosan kedvező és csak motivumaiban az, különben pedig kedvezőtlen és káros, mert végeredményében a nőimádat csökkentését, sőt némiképpen a decadenciáját is vonhatja maga után; ezt a célt pedig, alig hiszem, hogy ki tudták volna maguk elé a nők, — még ha a suffragetteknek is hívják őket. (b. j.)

— **Uj tanárnő.** A női felső kereskedelmi iskolát fentartó Kereskedő Társulat folyó hó 24-én tartott ülésén az ujonnan rendszerezett női tanárnői állásra Gyuris Mária kisasszonyt hívta meg egyhangulag, ki a matematika-fizika szakra kitüntetésre keltesített s kinek a tanügyi terén eddig szerzett tapasztalatai és szakismerete bizonyára csak növelni fogja az ifjú női felső kereskedelmi iskola eddigi jó hírét. — Egyszermind ő bizatott meg a szeptemberben megnyíló leányintézmény vezetésével, annyiival is inkább, mert neki e téren bő tapasztalatai vannak.

— **Háztulajdonos és lakók harca.** Szathmáry Sándorné Borz-utca 16. szám alatti házában laknak K. M. és felesége, valamint K. L. Ezek a lakbérrel hátralékban maradtak és a háztulajdonosnő többszöri sürgetésére azzal feleltek, hogy megtámadták és a legválogatottabb szidalmakkal illeték. A szorongatott háztulajdonosnő oltalmat kért s csak így sikerült a harcias lakókat lefegyverezni. Szathmáryné megbíztotta utján panaszt tett a rendőrségen életveszélyes fenyegetés címén.

— **Meglopott szobafestő.** Neumann Adolf szobafestő segéd Késes-utca 15. szám alatti lakásába tegnap ismeretlen tettes behatolt és onnan mintegy 25 korona értékű ágyneműt ellopott.

— **Vadásztársulati közgyűlés.** A debreczeni vadásztársulat nagy érdeklődés mellett tartotta meg tisztújító közgyűlését. A jelentések tudomásul vétele után megejtették a tisztújítást: Elnök lett dr. Magoss György, alelnök dr. Losonczy Almos, jegyző Popovits Gyula, pénztárnok ifj. Ganovszky Lajos, gazda Nerhaff Kristóf, ügyész dr. Borzovay Jenő, választmányi tagok: Balás Ödön, Biczó Gyula, dr. Gálbory Dániel, Gerőcz József, Jaga Gyula, Killer Viktor, P. Nagy Zoltán, Orosz Sándor, Trux Miklós, Vargha László, Wilhelms Emil, dr. Winkler Jenő; tiszteletbeli tagok: Herkely Gyula, Simonfy Gyula és Török Gábor, díjmentes tag: Udvarhelyi Géza városgazda. A tisztújítás megejtése után elhatározták, hogy sik területen a foglászatot augusztus 15-én, az erdőkön szeptember 1-én, a fácán és nyulvadászatot pedig október 1-én engedik megkezdeni, izez azonban magánvadászaton löni nem szabad.

— **Felsült tolvaj.** Reviczky Józsefné Szent Anna-utcai lakásába ismeretlen tettes behatolt és a szobában levő iróasztal zárját felfeszítette. Szerencsétlenségére azonban a fiókot üresen találta és így üres kézzel kellett távoznia.

— **Körte-ünnepély.** A debreczeni festő munkások 1912. évi július hó 27-én esti 8 órai kezdettel a Margit-fürdőben levő Munkás-Otthonban saját pénztára javára világpostával, és táncmulatsággal egybekötött körte-ünnepélyt rendeznek. Belépti díj: személy-jegy a pénztárnál 1.20 K, előre váltva 1 K; család-jegy a pénztárnál 3 K, előre váltva 2.80 K. Jegyek előre válthatók: Frank Rezső Piac-utca 9, Nemes Gábor utódánál Piac-u. 31, Klein Vilmos festéküzletében Piac-utca 12., Berger J. festéküzletében Csapó-u. 10. alatti és a Munkás-Otthon gondnokánál, valamint a rendezőség tagjainál. Felülfizetések, tekintve a jótékony célt, küszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. A zenét az összmunkásság zenekara szolgáltatja Bakos Pista vezetésével. Rendezőség: Diszelnök: Dihen János. Polgári Barna v. b. alelnök, Biró János v. b. elnök. Hatvani József v. b. főrendező. Szathmári József v. b. pénztárnok. Elöljárók: Palóczy Sándor, Szathmári András. Jegyző: Molnár Ferencz. — Táncrendező: Bakó Imre. Rendezőbizottság: Arany Sándor, Balla Gábor, Bihari Lajos, ifj. Kiss Imre, Nagy István, Székely József, Szombati József, Szombati Jenő, Tim János, Tóth József. Kísíró: Hoch József. Csőszeleányok: Antonovics Böske, Bednár Zsófia, Keserü Gizike, Szilágyi Eszti, Tömöri Erzsike, Tömöri Juliska. Csőszelek: Amtonyák Rezső, Bednár Ferencz, Kender Lajos, Kozma István, Nagy Sándor, Szekeres István. Postás leányok: Major Juliska, Szöllösi Mariska. Postások: Kozma János, Sári Gábor. — A rendezőség csinos és izléses táncrenddel lepi meg a hölgyeket.

— **Ellopott párnák.** Tolnai Dániel Széchenyi-utca 23. szám alatti lakó kereskedő emeleti lakásának ablakából valaki két darab párnát ellopott.

— **Berzsenyi Ferike.** Debreczen kedvence, elsőrendű női zenekarával a «Magyar Király»-kávéházban naponta hangversenyt tart.

— **Jóirásu leány kiadótulunkba felvétetik. Könyvelésben jártas előnyben részesül.**

Szóke asszony barna asszony.

A falu most gyönyörű. Az akácok utcákon vigan tipegnek a rucák, a kapu alatt kint üldögélnek a pipázó, mesemondó öregek, a gulya kolompja szól, a hölgyek nyilttereznek. Egy tenkei lapocská hasábjairól állapítjuk ezt meg. Egy héten egyszer jelenik meg a lap, amelyben furcsa apróhirdetés jelent meg legutóbb. Az apróhirdetésben egy unatkozó barna asszony, meg egy szóke asszony keszes szórakoztató barátot. Tenkén! De illet! Hogy Tenkén lehet még asszónakoztat? A taluban roppant szeszony, aki unatkozik s barát, aki zációt kellett a pajkos apróhirdetés. Ezt agyonhallgatni nem lehetett. De vágni kellett még egy hétig, míg újra megjelent a lap nyiltterében ez a szigorú amazoni nyilatkozat:

A Tenke-Vidéki Ujság multszámában közölt Barna asszony, szóke asszony jelgőjű apróhirdetést nem mi tettük közé. Annak, aki azt talán ránk vonatkoztatva beküldötte, a nevelatlenség, a durvaság, a női erényt nem tisztelés szennye fedi lelkét és nem lehet más, mint egy közönséges asztaltetyár.

Tenke, 1912. július 19-én.
Máté Tamásné.
Szita Imréné.
Lám, lám, Most jelentkezni kell az asztaltetyárnak, akinek a női erényt nem tisztelés szennye fedi a lelkét. Ugy kell neki! Így jár az, aki apróhirdetéssel operál a falun.

A cimek.

Nyaranta a hirlapíró különös figyelmet szentel a sajtónak. Laptársaink ugyanis igen figyelemreméltó anyagot adnak a csendes nyári elmélkedésre. Aki például egy futó körpillantást vet a cikkekre címeire, örökös értékű gyűjteményt állhat össze magának. A florilegiumból néhány szép virágot ezennel csokorba kötök a nyájas olvasó számára.
Egyik — egyébként ügyesen szerkesztett — vidéki ujság szerkesztőségében az a tendencia, hogy a cikk címe kifejező és jellegzetes legyen. A tényállásnak röviden és valóban benne kell lennie. Ez a tendencia szülte a következő címet:

Vesztett majma által megmaradt volt országgyűlési képviselő balesete.

Hasonló ehhez egy másik cím, amely azt volt hivatva tudni adni, hogy egy öreg negyvennyolcas honvédet felfaltak a saját disznói. — A cím így hangzott:

Disznai által felfalt nagydók tanuja.

Egy ambiciózus riporter, aki nem tudott hova lenni annak az eseménynek megdöbhentő voltától, hogy a városka közjegyzőjét baloldali szélhűtés érte, a következő címet adta a katasztrófáról szóló közleménynek:

Óriási gutaütés városunkban.

Egy másik hirlapírókollegánk pedig egyik érdekes külföldi értesü-

lés fölé a következő sokat sejtető, s a fantáziának kétségkívül tág teret engedő címet adta:

Házkutatás Franciaországban.

A következő cím viszont némi homályban hagyja az olvasót az iránt, hogy a szóbanforgó szegény asszonyt ki ölte meg. A kettős cím ez:

Gyilkos alkohol. Megölte a feleségét.

Annak a patriarkális közvetlenségnek, amelyben a kisvárosok polgárai egymással élnek, élénk tanuja a következő intím cím-sorozat:

Nagy tűz. Mihály Sándoréknál elégett a kazal. Meg a cséplő is.

A legjobb azonban kétségkívül a következő örömhír, amely önkéntelenül is a legkedvesebb humort hozdozza magában:

Felelős szerkesztőnknek fia született. Gratulálnak a munkatársak.

Tarka krónika.

Illó jutalom. A péna szava A fórum.

A falusi gazdához beállított a cigány. A gazda nagyon jól mulatott a tüstöskepű mókáin és végül így bucsuzott el tőle:
— No gyere el holnap, kapsz tőlem öt koronát.

Másnap természetesen már kora hajnalban beállított a cigány a gazdához.

— No, mit akarsz? — kérdezte a gazda.

— Instállok alá, az öt koronáért gyűttem — felelte a faraók ivadéka.

— Miért is ígértem neked ezt a pénzt?

— Mert megnevettettelek.

— Hja úgy. Hát látod cigány, te örömet okoztál nekem a mókáiddal, én pedig örömet okoztam neked az ígéretemmel. Szóval kvittek vagyunk.

A bohémtyán a hónap vége felé nagyon rosszul tolnak a dolgok, — nyoma sincs a pénznek, sőt elfogyott az is mind, amiből esetleg pénzt lehetne csinálni. Vigasztalásképpen aztán a cigánysoron arról beszélgetnek, hogy mi lenne, ha egyszerre csak kifogyhatatlanul megjelenének az erszények. A szép tervek összetoglalásaképpen végre elsóhajtja magát az egyik:

— Bizony fiuk, a pénz beszél.

— Igen, hogyne — szól kézbe a másik — állandóan azt mondja:

— Isten veled!

A bíróságon valami polgári pert tárgyalnak. A bíró megegyezésre próbálja birni a feleket, illetve azok képviselőit, az ügyvédek. Valami megegyezési ajánlatot tesz tehát s az ügyvédek nyomban elkezdnek vitatkozni felette. Hosszas huza-vona után az egyik ügyvéd, aki ugylát-szik tulságosan meg volt győződve a maga igazáról, úgy vetett véget a meddő alkudozásnak:

— Nem, nem egyezünk meg. Most az egyszer nem a józan megfontolás győzedelmeskedik. Döntson a bíróság.

Regény

a havasok között.

Vagy husz évvel ezelőtt történt, hogy a bulzesdi havasok egyik leg-gazdagabb embere, Csirilla Juon férj-hez adta Marianca leányát a község egyik jómódu gazdjához, Tomuca Petruhoz. A leány, aki szívét rég odaadta már apja juhászbotjárának, csak a szülők kényszerítésére lett lelesége Tomucának.

A fiatal házaspár látszólag boldo-gan élt s örömeik csak fokozódott, amikor az asszony egy szép fiúval ajándékozta meg férjét.

A gyermek felnőtt, deli szép le-gény lett belőle s a szülők már azon töprengtek, hogy megfelelő feleséget keressenek neki a vidéken, amikor a lefolyt hetekben a fiu egy baleset folytán hirtelen elhunyt.

A szelid lelkü

fiu halála

mélyen lesújtotta a szülőket s általános részvételt keltett a vidéken.

A lakosság tömegesen jelent meg a virrasztón és résztvett egy athosz-hegyi kalugyer is, aki az egész éj-jelt imádsággal töltötte. A temetés után a bánatos szülők vacsorára ma-rasztották a szerzetest, aki őket a vallás ígéivel kenetteljes szavakban vigasztalta. Az asszony nagy áhítat-tal hallgatta a kalugyert és amidőn véletlenül jobban a szemébe tekin-tett, szinte ijedten kiáltott fel:

— Te vagy, Traján! Az égre kér-lek, szólj, mikép jössz te ide?

A férj meglepetve tekintett fele-ségére. Miután a kalugyer zavarában szólni nem tudott, az asszony törte meg a csendet.

— Husz évig hűséges feleséged voltam isten és ember előtt. Soha egy gondolatlan sem vétettem a hit-vesi hűség ellen, — szolt férjéhez fordulva. — Most azonban, hogy örömeinket örökre elvesztettük és én úgy érzem, hogy a nagy bánatot nem soká élem túl, egy őszinte val-lomással tartozom neked.

Nem volt titok előttem, hogy leány-koromban egy legényt szerettem, a kinek csak azért nem lehettem fele-sége, mert szegény fiu volt. Szüleim parancsára hozzád mentem s nem mondhatod, hogy nem voltam jó hit-vesed, bár a fiunk boldogságához Trajánnak volt jussa.

A férj szemében köny csillant meg s meleg szeretettel karolta át feleségét.

Végre a kalugyer is megszólalt:

— Nem bírtam elviselni, — kezdte bánatosan, — hogy fiatalágom boldogságát másnak karjában lássam. Elmentem világgá s a

zárdá falai között

kerestem vigasztalást. Feltettem ma-gamban, hogy teljesen az Urnak szentelem életemet.

Lassan beletörődtem sorsomba, — bár Marinkát feledni nem bírtam. Na-ponként imádkoztam az ő boldogságáért.

Amikor egy szerzetestársam, aki-nek mélyeséges titkomat meggyóntam, egy napon arról értesített, hogy fiam megszületett, nem mertem többé a zárdá küszöbét átlépni, mert attól féltem, hogy utam ide visz s a Ma-rinka közötti titkunk napvilágra ke-rül. Nem magamért tettem, de féltem, hogy Tomuca Péternek és ne-jének nyugalmát megzavarom.

A lefolyt héten csodálatos álmom volt. Láttam fiamat kiterítve s lát-tam anyjét, amint zokogva borult ko-porsójára. Nem bírtam tovább ural-kodni magamon, utra keltem s áldom istenemet, ho gy gyermekemet leg-alább halva láthattam.

Valamennyien sirtak, zokogtak. A kalugyer lefekvés előtt azzal bucsu-zott el a házaspártól, hogy a kora hajnali órákban utra kel s hogy lá-bát a zárdából soha ki nem teszi többé.

Szándékát azonban meg nem va-lósíthatta.

Reggel, amint öltözni akart, csu-háját sehol sem lelte. Az asztalon pedig egy levél hevert, amelyben To-mucza, a férj, bucsút mond ne-jének s hírül adja neki, hogy Traján he-lyébe ő vonul a kolostorba. Lelkére kötötte egyben, legyen jó hitese Trajánnak s kárpótolja őt szertet-tel a 20 évi szenvedéséért.

A regényszerű esetnek csakhamar hire terjedt a vidéken s a havasi olá hnép most legendaszerű köntös-ben terjeszti a kalugyer szerelmét.

Közgazdaság.

Méhész-kongresszus Kolozsvárott.

Augusztus 18-án és 19-én országos méhész-kongresszus lesz Kolozsvá-rrott méhészeti kiállítással kapcsolat-ban. A kongresszuson Nagy János, Gaál Imre, Donáth Aladár, Bodor László, Szilassy Zoltán, Erdős Lajos, Szilágyi Márton tartanak előadáso-kat. A kiállítást augusztus 18-án dél-előtt tizenegy órakor nyitják meg a Rákóczi-kerti korcsolyacsarnokban. A kongresszus ugyanaznap délután 4 órakor kezdődik. A következő napo-kon kirándulások lesznek a közeli Zichy-barlangba, a tordai hasadékb-a Zés a marosújvári sóbányába. A kongresszust Jósika báró elnök és Ba-lázs Ferencz dr. főtitkár fogja ve-zetni. A kongresszusnak tagja lehet minden magyar méhész, aki eziránti szándékát bejelenti és a két korona tagsági díjat a főtitkárhoz (Kolozs-vár, Mészáros-utca 3. sz.) augusz-tus 10-ig beküldi. Akik utazási ked-vezményre és elszállásolásra igényt tartanak, vagy a kirándulásokon részt akarnak venni, azok ezt az igényü-ket augusztus 5-ig jelentetik be a kongresszusi és kiállítási irodának.

A r. t. város tanácsa nem első foku rendőri bíróság. A m. kir. bel-ügyminiszternek és m. kir. igazság-ügyminiszternek a rendőri büntető el-járás szabályozása tárgyában 65.000/909. B. M. sz. a. kiadott rende-lete 1. §-a értelmében a rendőri büntető bíróságok hatáskörébe utalt ki-hágási ügyekben — amelyek közé ugyane rendelet 2. §. 2. pontja ér-telmében — az ipari kihágások is tartoznak, a büntetőbírói hatalmat első fokon a rendezett tanácsu váro-sokban a rendőrkapitány, illetőleg he-lyettese és nem a várositanács gya-korolja. (Ker. m. kir. min. 23.460/1912. sz. hat.)

Részvénytársasági igazgatók fele-lőssége. Részvénytársaságok ellen rendőri büntető eljárás nem indítható, hanem az az ipartörvény (1884. évi XVII. I. t.-cz.) 41. §-a értelmében felelős üzletvezető, ilyen nem léte-zésében minden egyes igazgatósági tag ellen közvetlenül indítandó meg, mely esetben azok mindnyájan közvetlenül, saját személyükben idézendők s az idéző végzés is minden igazgatósági tagnak saját kezéhez kézbesítendő. (Ker. m. kir. min. 42.417/1912. sz. hat.)

A szódavizgyártás. A hivatalos lap-mai száma közli a belügyminiszter-nek a kereskedelemügyi miniszterrel egyetértőleg kiadott rendeletét a köz-fogyasztásra szánt szódaviz gyártá-sáról, elárúsításáról és felügyeletéről.

A szerkesztésért felelős Voith György.

Gyógyszerészyakornokul

6-8 gymn. osztályt végzett ta-nulót kedvező feltételek mellett e fogad Berczk Péter gyógyszerész Hódmezővásárhe-lyen.

Ideg-gyenge

férfiak!

Az elgyengült erő azonnali vissza-szerzésére legmegbízhatóbbak az

Evalon-tabletták,

melyeknek káros következményük nincs. próbadoboz K. 4.40 1/a doboz K. 10.50, 1 egész doboz K. 18.20. Utánvét mellett vagy a pénz előre való beküldése ellenében küldi

Polgár Gyula gyógyszerész
Pozsony, II. Frigyes főherceg-ut 20

Elektrotechnikai szakiskola.

Az összes elektrotechnikai és gépszakmák részére labora-tóriumokkal és tanulmányi helyekkel ellátott techni-kai intézet.

Pozsony, Széchenyi-utca.

Oly tanulók részére, kik 2 év alatt ugy elméletileg mint gya-korlatilag

Elektrotechnikusok
(Üzemvezetők stb.)

akarnak lenni a beiratkozás f. év szeptember 3-án kezdődik. Felvétetnek 14—24 éves tanulók kik valamely közép, polgári avagy ipariskolát végeztek.

Az intézetben internátus is van.

Azon körülmény, hogy a villamosság ma az iparéletben mindna-gyobb tért hódít meg, elég biztosíték annak ki e pályára adja gyermekét, hogy gazdag jövőt teremtet számára.

Jelentkezés naponta.

Kívánatra értesítést es felvilágosítást ad

Az igazgatóság.

130 s ajkát, 100 s a belső...

Elsőrangú elegáns és jutányos a Turul-Cipő

TURUL cipőgyár r.-t.
TÉMESVÁR.
A magyar legmagyobb cipőgyár.
Főosztály Budapestben:
PIACK-UTCA 43.

NYILT-TÉR

Serravalló

Vasas Rina-bor.

Kitüntetve 1906. évi bécsi Hygienikus kiállításán.

Az állami díjjal, oklevéllel és aranyéremmel. Erősítő-szer gyengélkedők lábadozók és vérszegény betegeknek. Étvágygerjesztő idegerősítő és vérjavító-szer.

7000-nél több orvosi ajánlat.

Kiváló íz.

J. SERRAVALLÓ cs. kir. udvari szállító
Trleszt-Barkola.

Kapható a gyógyszerárakban 1/2 L. üvegekben 2:60 - Korona 1 L. üvegekben 4:80 K.

Előkelő

minden ágazatot mívelő nagy

biztosító intézet

egyik vidéki főügynökségének vezetésére alkalmas biztosítási tisztviselőt keres. Olyan erők, akik a biztosítás minden ágazatában jártassággal bírnak, szervezésben és üzletszerzésben nagy gyakorlattal rendelkeznek az irodai munkálatokat végezni tudják, küldjék be ajánlataikat a referenciák megjelölésével „Szorgalmas és megbízható” jelleg alatt Eckstein Bernát hirdetőjébe, Budapest VII. Erzsébet-körut 37.

1026. v. k. sz.
1912.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. bíróságnak V. 1752/2 1912 számú végzése folytán közhírré tételük, miszerint Dalma Ármin budapesti b. j. gyáros részére és az eddig összesen 48 kor. 80 f. perköltség erejéig 1912. évi május hó 20-án bírósággal lefoglalt és 1700 koronára becsült üzleti berendezésből álló ingóságok 1912. évi július hó 30-án délután 1/3 órakor kezdetét veendő és Simonfi-utca 1. sz. a. Hungári-babagyár budapesti cég 141 kor. 47 fill. tőke követelése és jár kiel. végett is megrendő nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáronalul is elfognak adatni.

Megjegyeztetik, hogy az árverés mindazon foglaltatók részére, kik már jogerős végrehajtási zálogjogot nyertek, elrendeltetik.

Debreczen, 1912. június hó. 30 án

Török Péter.
bírói kiküldött

Gyomorgörcs, kólika étvágytalanság és általában gyomorbetegségeknek a legkitűnőbb háziszser a

HOLLANDI GYOMORCSEPPER

Egy üveg ára 40 fillér.

Kapható:

Mihalovits Jenő
gyógyszertárában
Debreczen.

HÁRSFALVA gyógyfürdő
klimatikus gyógyhely.

(Vasuti állomás.) Posta- és táviráda. 230 méter magasságban fekszik a tenger színe felett. **Fürdőidény május 1 - szeptember 30.** Gyönyörű fekvés. ózondus hársfa és fenyőfaerdők. - Kényelmes és olcsó ellátás, modern berendezés, hidegvíz-gyógyintézet, sós- és fenyő beléggző termék (Inhalatorism), savanyuvizes és vasas ásványvízfürdők, orvosi feltügyelet alatt álló kitűnő vendéglők. **Gyógyvize kitűnő hatású** tüdőbajok, malária (mocsárláz), gége-hörg- és tüdőhurut, máj- és lépdegánatok, hólyag-hurut, specificus a görvélyes csontbántalmaknál. Mindenféle idegbántalmak, fejfájás, migräne, histeria, szédülés, nehézlégzés, hypochondéria, vérbajok, köszvény, görvély-, bujákór, delirium trem. potat. Női bajok, sápkór, havi zavaroknál. Részletesebb felvilágosítással szolgál

Hársfalva, Beregmegye.

a fürdőigazgatóság.

Főrangú hölgyek legkedvencebb szépítőszere a FÖLDES-féle

MARGIT-CRÉME

Ezen kiváló arckenőcsőt az egész világon sok millió úrhölgy használja, mert a legújabb tudományos buvárlatok alapján készült arc-crème és mert hirneves vegyészek állítása szerint ez a **legjobb és teljesen ártalmatlan arc-szépítő és finomító.** A Margit-crémet a bőr azonnal felveszi, miért is rögtön beáll a hatás, mely valóban **meglepő, gyors és biztos.** A bőr teljesen átalakul tőle és az üde, telt, bársonysima s rózsásfehér lesz. **Rár nap alatt eltűnnek ráncok, redők, szepők, májfoltok és mindennemű kiütések.** A Földes-féle Margit-crème nemcsak szépíti az arcot, hanem ápolja és megóvja az időjárás, a nap és szél minden befolyása ellen. Utánzatoktól és hamisítványoktól óvakodjunk! **Kapható az egész világon. Tégelye 1 és 2 kor. Margit-szappan 70 fill. Margit-pudor 1 K. 20 f.**

Készíti és postán küldi:

FÖLDES KELEMEN gyógyszerész, ARAD

KAPHATÓ Debreczenben Balázs Ödön, Grész Nagy Ferenc, Jóna és Jóna drog., Mihalovics Jenő, Mauthner Alfréd, Muraközy László, Tóth Béla H-Szoboszlón Barabás Esztergom H-Bössörmenyben Becsey Gábor gyógytárakban.

Miért

Ne fogadjunk el Má-à-ást!!

csak Óriás

FEDÁK

Cipőcrém-et?

Mert

szép fényt ad

Mert

Elegáns tőle a lábbeli

Mert

puhán tartja

Mert

Nem rongálja

Mert

Vizhatlanná teszi

a bőrt

Mert a legkényesebb izlést kielégíti és

Mert egy

Óriás Fedák

cipőcrém, mely 4-szer annyit tartalmaz, mint egy más doboz **30 fillér-ért**

ebben a drága világban az egyedüli **olcsóság**

Minden szó egyszeri beiktatása **5 fillér.** Vastagabb betűvel **10 (tiz) fillér**

APRÓ HIRDETÉSEK

Levélbeli tudakozódásokra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyeget kell beküldeni. — Postán beküldött hirdetésekre vonatkozólag a utalvány-szelvény száma kérietik.

Apró hirdetés előre fizetendő. Vidékről apró hirdetés díja levéljegyekben is beküldhető

HA NINCS PÉNZE és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eldva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Külföldi praxissal rendelkező, felső iparskolát végzett fiatalember, ki a műszak minden ágában jártas, Debreczenben állást keres. Szíves megkereséseket «Műszaki» jellegű kiadóhivatal továbbít.

FÉNYKÉPEZŐ GÉPEK gyári árban kaphatók Horovitz Zsigmond papíráru üzletében, Piac—Csapó-utca sarkán.

Ipariskolát végzett építési rajzoló augusztus hó 1-re belépésre alkalmazást keres. Címe: Hamerschmidt Jenő Szombathely, Paragvár-u. 26.

Azonnali belépésre és állandó munkára keresek egy oly kefékötő munkásnőt, aki szépen szurkolni és behuzni tud. Jó fizetés és teljes ellátás, utiköltséggel együtt, biztosítva. Címem: Benedekfy Béla kefékötő mester, Zilah, Szilágy-megye.

CSINOSAN butorozott különbejáratos utcai szoba villanyvilágítással kiadó Vörösmarty-u. 1.

LUCERNA friss vágású, ölenként 8 fillérjével kapható Bíró Pálnak miképcsi országut mellett eső kertgazdaságban.

KIADÓ Csapó-utca 93. számú ház egész udvarral, 33 méter utcai fronttal bármely üzleti célra. 1200 korona évi bérlet.

KIADÓ lakás a Piac utca 59. számú Seinfeld féle házban, az első emeleti utcai lakosztály, 1912 évi november 1-ől kezdve kiadó. Értekezheini a házmesternél.

EGY butorozott szoba Csapó-utca 19. sz. alatt kiadó esetleg 2 ut részére.

PIAC-U. 85. sz. alatti, a jelenlegi bodega helyiség azonnal kiadó. Értekezheini Wiener Adófnál Kossuth u. 27.

TISZTESSÉGES fiatal bejárónő egész napra könyvvel jelenkezhai Kigyó-utca 41. sz., délután 2—6 óra közt.

FODRÁSZSEGÉD állandó alkalmazásra azonnal beléphet. Eötvös utca 64.

BUTOROKAT könyhaberendezéseket raktáron tartó Bálint József-asztalos (Csapó) Bereke-utca.

Vizvezeték,

csatornázás, központi fűtéseket szakszerű kivitelben, jótállás mellett — Tervrajzot és költségvetést díjtalanul készítek. Házak évi jókarban tartását csekély díjazásért elvállalom.

Gyenes Antal, Csapó-u. 6. Telefon 15

MOLL-FÉLE Seidlitz-Por.

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle SEIDLITZ-POROK tartós gyógyhatása a legmakacsabb GYOMOR- és ALTEST-BANTALMAK, gyomorhív, rögzött SZEKREKEDÉS, májbántalom, VERTOLULÁS, aranyér és a legkülönbözőbb NŐI BETEGSÉGEK ellen, e jeles háziszernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyítettnek.

MOLL-FÉLE SOS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel és a Moll-féle sosborszesz nevezetesen „minta fájdalomcsillapító bedörzsöléshez” köszvény, csusz és a meghülés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Moll-féle gyermek-szappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női szappan, a bőr gyökeros gondozásért és ápolására úgy gyermekek, mint felnőttek számára. Egy darab ára 40 fill. Ot darabé 1 kor. 80 fill. Minden darab gyermek-szappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.

Fő-szétküldés:

MOLL A. gyógyszerész,

cs. és kir. udv. száll. által Bécs, I. Tuchlauben 9 Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesítenek. A raktárakban tesék határozottan Moll A. aláírásával és védjegyével ellátott készítményeket kérni.

Ludaser János

női, pipere csipke és rövidaru üzlete (Városház épület)

Szalag, csipke, keztyű, ritikül, arcfátyol, harisnya és

párisi ujdonságokban

CSÁSZÁRFÜRDŐ BUDAPESTEN.

Nyári és téli gyógyhely, a magyar irgalmas-rend tulajdona. Elsőrangú kénes hévízü gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, iszapborogatások, uszodák, külön hölgyek és urak részére. Török-, kő- és márványfürdők; hőleg- szénasavas- és villamos vízfürdők. — A fürdők kitűnő eredményre használnak főleg csuszabántalmaknál és idegbajok ellen. — Ivó-kúra a légzőszervek hurutos eseteiben s altesti pangásoknál. 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés intányos árak. — Gyógy- és zenedii nincs. Prospektust ingyen és bérmentve küld.

az Igazgatóság.

Cs. és kir. szabadalm.

sérvkötők

pneumatikus gummi pelottával. Haskötők hölgyek és urak részére minden altesti betegség és lógó has ellen. Gummi görcsér harisnyák. Műlábakat és műkezeket amputáltak részére, test-egyenestítő-, járó- és támogató fűzőket. egyenestartókat a ferde-nőttek részére, —

valamint a betegápoláshoz tartozó összes cikkeket készít a technika legmodernebb elveivel szerint, legutányosabb gyári árak mellett

KELETI J. cs. és kir. szabad. sérvkötők és testegyenestítő gépek gyára.

BUDAPEST, IV., Koronaherceg-utca 17.

Legújabb háromezernél több ábrával ellátott képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Alapítva 1878.

Telefon 13—76.

Egy okos fej

elsajátítja azon vi mányokat, melyekkel a tápszerkémia a háziasszonyt meg ajándékozta.

Dr. Oetker süti-pora a 2 f. élesztő pótlásul szolgál, mellyel kuglófokat, linzi és más egyéb tortákat, valamint mindennemű süteményeket és tésztákat lazábbakká, nagyobbakká, jobb ízűvé és könnyebben emészthetővé tesz.

Dr. Oetker puding-pora a 2 f. tejjel főzve, gyermekeknek és felnőtteknek csontot képző, nagyszerű és olcsó utóedelt nyújt.

Dr. Oetker vanillincukra a 12 f. csokoládé, tea, puding, tej, mártás és crème vanillizására szolgál és teljesen pótolja a drága vanillia esővet. Egy csomag tartalma 2—3 jó vanillia-csőnek felel meg.

Kimerítő használati utasítás minden csomagon. Kapható minden élelmiszer üzletben, valamint drogériában. Venyek ingyén.

Dr. OETKER, Baden-Wien.

Thurzófüred

A déli Szepességnek egy remeke, ősi fenyesek közepette. Vasuti állomás Gölnicz-bánya, 572 m. Posta és távirata helyben.

Elsőrangú klimatikus gyógyhely

Vizgyógyintézet, vízkurák, inhalációk, diétás kurák, szabad-, nap- és tófürdők, vilanyozás és massage.

Mindennemű idegbajok, légzési, emésztési, vérkeringési, nyagcsere és más egyéb bajok ellen.

Igen védett hely, állandóan enyhe, szép tavaszi időjárás.

Kitűnő konyha és olcsó ellátás. Elő- és utóidényben 30, július elejétől 6 heti tartózkodás után 30 százalékos árengemény.

Szobák egész idejére olcsó átalányárban bérelhetők.

Állandó fürdőorvos: Dr. Vladár József Prospektussal szolgál a fürdőigazgatóság.